

ÜNİVERSİTELERİN YEREL KALKINMADAKİ PAYI KONULU ÇALIŞTAY SONUÇ RAPORU

Gümüşhane Üniversitesi ev sahipliğinde 11-13 Ekim 2024 tarihleri arasında 7 üniversitenin rektörlerinin katılımıyla gerçekleştirilen “Üniversitelerin Yerel Kalkınmadaki Payı” konulu çalıştay sona erdi.

Üniversiteler arasında tecrübe paylaşımı ve değerlendirmelerin yapıldığı çalıştaya konuşmacı olarak davetli Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hamdullah Çuvalcı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdulhalik Karabulut, Ardahan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Biber, Bayburt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mutlu Türkmen, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Doğan Karacoşkun ve İzmir Demokrasi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bedriye Tunçsiper katıldı.

Çalıştay değerlendirme oturumunda üniversitelerin yerel kalkınmadaki başlıca katkıları şu başlıklar halinde sıralandı:

✓ 1. Hem yerel kalkınmada hem de ülke kalkınmasında eğitim en önemli araçlardan bir tanesidir. Üniversiteler de buldukları yerlerde eğitim öğretimin en üst seviyede gerçekleştiği kurumlardır. Dolayısıyla üniversiteler lisans, yüksek lisans ve doktora programları vasıtasıyla eğitim öğretim faaliyetlerine ülkemizin dört bir tarafında gençlerimizle birlikte aslında bir bütün halinde ülke kalkınmasına katkıda bulunmaktadır.

✓ 2. Ülkelerin en önemli kaynağı beşeri sermayesidir. Nitelikli, yetişmiş öğrendiklerini topluma ve millete faydalı olabilecek üretime dönüştüren eğitilmiş insanlar ülkelerin en önemli beşeri sermayesidir. Yerele baktığımızda yörelerimizin kalkınması açısından önem arz eden hedeflerden biri olan Sayın Cumhurbaşkanımızın her ile bir üniversite projesi çok kısa bir sürede başarıyla gerçekleşti. Nitekim 2006, 2007 ve 2008 yılından sonra kurulan üniversitelerin buldukları yörelere devasa katkıları oldukları gözlemlenmektedir.

✓ 3. Üniversiteler, kurulduktan sonra yapılan araştırmalarla yörelerin potansiyelleri ve kültürüne dair eserleri ortaya koymaya başladılar.

✓ 4. Yeni kurulan üniversitelerimizin çok önemli olan bir başka katkısı ise Türkiye'nin dört bir tarafından, çok farklı yörelerinden üniversitelerimize gelen öğrencilerimizi şehir kültürüyle kaynaştırmış olmasıdır.

✓ 5. Üniversitelerimiz artık tek tip olmaktan çıkmış, buldukları yörelerin özellikleri ve potansiyelleri de dikkate alınarak farklı misyonlarla ihtisas üniversiteleri, araştırma üniversiteleri gibi farklı gruplara ayrılmış durumdadır.

✓ 6. Her ile bir üniversite projesi ile üniversitelerin yaygınlaşması sayesinde, o yöredeki öğrencilerin yükseköğretim kurumu ayağına gelmiş oluyor.

✓ 7. Üniversiteler buldukları yörelere çok ciddi sosyo-ekonomik katkılar sağlamaktadır.

✓ 8. Üniversitelerin buldukları yörelerde göç ve istihdama önemli katkıları bulunmaktadır.

✓ 9. Ekonomik katkısının yanında üniversiteler, tarihi ve sanat çalışmalarıyla şehrin tarihi dokusunu ortaya çıkarmaları bakımından da önemli kurumlardır.

✓ 10. Üniversiteler, TÜBİTAK Üniversite Sanayi İş Birliği gibi programlarla firmaların yenilikçi inovatif verimliliğine ve katma değerine imkân sağlamaktadır.

✓ 11. Üniversiteler bünyelerindeki teknokentler vasıtasıyla çeşitli cihaz ve programlar üretebilmekte ve satabilmektedirler. Tüm bunlar yöre ve bölge ekonomisi ile kalkınmasına katkı sağlamaktadır.

✓ 12. Tıp fakültesi hastanesi olan üniversiteler (KTÜ, Ağrı İbrahim Çeçen, İzmir Demokrasi...) buldukları yörelerde başarılı sağlık hizmeti vermektedirler. Aynı üniversiteler, sağlık turizmi ile ülke içinden ve dışından yoğun ilgi görmektedir. Mesela KTÜ Tıp Fakültesi Hastanesi başta Gürcistan olmak üzere çeşitli ülkelerden uçak seferi ile yoğun hasta ilgisine maruz kalmaktadır.

✓ 13. Üniversiteler sahip oldukları sosyal donatılar başta olmak üzere, çeşitli imkânlarla (Restoran, konukevi, havuz, spor alanları, kütüphaneler...) öğrenciler ve kendi personelleri dışında şehir halkına da çeşitli hizmetler sunan cazibe merkezleri görevi de görmektedir.

✓ 14. Üniversiteler, yörelerindeki potansiyeli harekete geçirerek, o yörelerin ve ülkenin kalkınmasına doğrudan katkı sağlarlar. Mesela Gümüşhane Üniversitesi-madencilik, Ardahan Üniversitesi-hayvancılık, Kilis 7 Aralık Üniversitesi-zeytincilik alanındaki çalışmaları ile buldukları yörelere ve ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlamaktadır.

✓ 15. Üniversiteler, üretim ve istihdama katkıları ile iç göçün frenlenmesinde de pay sahibidirler. Üniversitelerimiz Kilis 7 Aralık Üniversitesi örneğinde olduğu gibi son dönemlerde olan göçlerle ülkemize gelen sığınmacıların Türkçe öğretimi ve çiftçilik eğitimi gibi alanlarda desteklenmelerinde önemli görevler üstlenmişlerdir.

✓ 16. Üniversiteler sosyal sorumluluk projeleriyle buldukları yörelere katkı sağlarlar.

✓ 17. Üniversitelerimizde en üst seviyede üretilen bilgiler üretime, teknolojiye ve yatırıma dönüşmekte, bu dönüşüm başta üniversitelerin buldukları yöreler olmak üzere, kalkınmada itici güç olmaktadır.

Kalkınma yerelden başlar. Bu çoklu yönleriyle üniversitelerimiz gerçekten yerel ve ülke kalkınmasına önemli katkılar sağlamaktadır. Üniversiteler yerel kalkınmaya katkıları ile aynı zamanda ülke kalkınmasına da katkıda bulunmuş olur.

